

Enam ei õpita kogu eluks

Kuhu ja mida edasi õppima minna, mõtles enamik abituriente endale küllap selgeks juba riigieksameid valides, kuid lõplikku valikut on iga aastaga üha raskem teha. Ühelt poolt tunnevad noored ühiskonna survet otsustada eriala kasuks, mis neile ka 5–10 aasta pärast tööd ja tasu annaks. Teisalt muutub tööelu aga nõnda kiiresti, et niikuinii ei saa vaid ühel erialal omandatud teadmistega elu lõpuni läbi ajada.

Levinud on seisukoht, et riik peaks suutma tööturu vajadusi ette näha ning noori kutsevalikul aidata. Samas jääb aina vähemaks selliseid töökohti, milleks saab inimesi ette valmis koolitada.

Humanitaarinstituudi professor Rein Raud on öelnud, et isegi kui oleks riiklik nägemus, milliseid haritlasi Eesti aastakümne pärast vajada võiks, sunniks tohutu kiirusega muutuv keskkond selle mõttekuses kahtlema. Selle kinnituseks toob ta USA haridusteoreetiku Adam Yarmolinski sõnad: neid ameteid, milles praegu ülikooliharidusteed alustavad noored tegelikult oma panuse annavad, ei ole veel üldse välja mõeldud.

Sõltumata sellest, kas inimene õpib ärijuhtimist või sotsiaalpoliitikat, on ülikoolihariduse väärtuseks teatud isiksuslike omaduste ja eetiliste tõekspidamiste kujundamine, iseseisva mõtlemis- ja analüüsioskuse ning eneseväljenduskunsti omandamine.

Pille Liimal
Eesti Päevaleht

Briti tööandjad näiteks pööravad rohkem tähelepanu tööleptürgija haridustasemele ja läbitud ülikooli mainele kui sellele, mis eriala ta on õppinud.

Töö tegemine on muutunud ka ses mõttes, et üha rohkem on vabakutselisi ja kodus töötajaid, tähtajalist ja projektitööd. Eneseteostus-

võimalusi on seega rohkem, kuid paraku ei taga uued töövormid kuigi püsivat karjääri ja teenistust. Seetõttu tuleb aina tihedamini töökohta vahetada.

Majandusajakirja Economist andmeil on keskmine 32-aastane ameeriklane jõudnud töötada üheksas firmas. Nii ei ole imestada, et ameerika konsultandid soovivad üht töökohta otsides hakata juba sellest järgmisele mõtlema. Eurooplased vahetavad töökohti küll harvem, kuid ühe ameti pidamise aeg on lühenenud ka siin.

Haridusmess Teeviit, mis sel nädalal õppimis- ja karjäärivõimalusi tutvustab, toob ka tänavu pealinna kokku tuhandeid noori, kes loodavad oma soovidele ja valikutele kinnitust leida. Selge on aga üks – elukutset, ükskõik kui trendikas või kasu tootav see ka praegu ei näi, ei saa enam kogu eluks valida. Ei ole täiesti võimatu, et neil, kes täna õigusteaduse või suhtekorralduse kasuks otsustavad, tuleb kümne aasta pärast end õpitud erialast erinevas valdkonnas tõestada.